

Številka: 06264-1/2018-4 22020
Datum: 31. 1. 2019

OBDOBNO POROČILO

O IZVEDENIH POSTOPKIH UGOTAVLJANJA NASPROTJA INTERESOV V OBDOBJU OD OKTOBRA DO DECEMBRA 2018

Na podlagi Smernic za obravnavo zadev s področja nasprotja interesov št. 06269-2/2013/1 z dne 28.3.2013 senat Komisije za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: komisija) v sestavi Boris Štefanec (predsednik), dr. Igor Lamberger (namestnik predsednika) in mag. Uroš Novak (namestnik predsednika) potrdi naslednje obdobjno poročilo o izvedenih postopkih ugotavljanja nasprotja interesov v obdobju oktober – december 2018.

- **Komisija je pri preverjanju spoštovanja določb o dolžnem izogibanju nasprotju interesov v času od oktobra (1.10.) do decembra (31.12.) 2018 evidentirala (na podlagi lastne pobude oziroma na podlagi prejetih prijav) 18 zadev ter obravnavala oziroma zaključila 10¹ zadev; 1 zadevo je komisija obravnavala na seji senata in ni ugotovila kršitve določb o dolžnem izogibanju nasprotju interesov, v 9 zadevah je zavrnila obravnavo zadeve in hkrati 2 zadevi odstopila v obravnavo pristojnim organom, ena prijava je bila zavržena.**
- **Komisija je v obdobju od oktobra do decembra 2018 na področju nasprotja interesov uvedla 2 prekrškovna postopka, zaključila pa 12 postopkov, in sicer z izdanimi odločbami, s katerimi je bilo v enem primeru kršitelju izrečena enotna globa (400 EUR), v ostalih primerih (10) pa so bili kršiteljem izrečeni opomini, v enem (1) primeru pa opozorilo.**
- **Komisija je v omenjenem obdobju izdelala 45 pravnih mnenj na podlagi prejetih vprašanj zainteresiranih posameznikov in organov oziroma organizacij.**

A. UVODNO POJASNILO

Institut dolžnega izogibanja nasprotju interesov oziroma odpravljanja tega nasprotja je namenjen spodbujanju transparentnosti ter poštenega delovanja v procesih in postopkih izvrševanja javne oblasti pri opravljanju javnih funkcij in opravljanju javnih zadev. Ta institut od posameznika zahteva, da se izloči iz obravnave in odločanja v vseh zadevah, v katerih je poleg (ali namesto) javnega interesa, ki ga je kot uradna oseba dolžan zasledovati po uradni dolžnosti, prisoten (tudi) njegov zasebni interes ali vsaj videz, da njegov zasebni interes vpliva na objektivno in nepristransko opravljanje javnih funkcij in nalog; ali pa da vse relevantne okoliščine v zvezi s tem razkrije svojemu predstojniku (ali komisiji, če predstojnika nima), in počaka na odločitev. S tem se zagotavlja in dviga integriteta, pa tudi ugled ne le konkretnega posameznika in subjekta, ki ga predstavlja, ampak tudi javnih institucij in javnega sektorja kot celote.

¹ Številka predstavlja vse rešene zadeve med 1.10. in 31.12.2018, tudi tiste, ki so bile prejete pred 1.10.2018.

B. PRAVNI OKVIR IZVEDBE POSTOPKOV

Določbe ZIntPK, ki urejajo dolžno izogibanje nasprotju interesov so subsidiarne narave in se uporabljajo le, če dolžnega izogibanja nasprotju interesov za posamezne kategorije subjektov ne ureja drug zakon. Določbe ZIntPK o nasprotju interesov se po izrecni zakonski določbi ne uporabljajo za postopke, v katerih je izločitev uradne osebe urejena z drugim zakonom – kot na primer za dolžno izločitev uradnih oseb, ki vodijo postopke po Zakonu o splošnem upravnem postopku, saj je izločitev uradne osebe urejena v ZUP.

ZIntPK nasprotje interesov opredeljuje kot okoliščine, v katerih zasebni interes uradne osebe vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje njenih javnih nalog (12. točka 4. člena).

Zasebni interes uradne osebe skladno s 13. točko 4. člena ZIntPK pomeni premoženjsko ali nepremoženjsko korist zanjo, za njene družinske člane² in za druge fizične ali pravne osebe, s katerimi uradna oseba ima ali je imela osebne, poslovne ali politične stike.

Premoženjska korist zajema nepremičnine, premičnine oziroma kakršnokoli drugo korist, ki jo je mogoče denarno ovrednotiti (delovno razmerje, pogodbeno delo, sejnine, denarne nagrade, potovanja ipd.); nepremoženjska korist pa zajema druge oblike koristi, ki jih sicer ni mogoče neposredno denarno ovrednotiti, predstavljajo pa v konkretnem primeru dodano vrednost za prejemnika (usluge, priznanja, reference, status, funkcija, izobrazba, ipd.).

V 37. členu ZIntPK je urejena dolžnost uradne osebe, da mora biti pri opravljanju svojih nalog in službe pozorna na vsako dejansko ali možno nasprotje interesov in mora storiti vse, da se mu izogne. ZIntPK kot uradne osebe opredeljuje funkcionarje, uradnike na položaju in druge javne uslužbence, poslovodne osebe in člane organov upravljanja, vodenja in nadzora v subjektih javnega sektorja (10. točka 4. člena).

Uradna oseba, ki med izvajanjem svoje službe ali funkcije zazna dejansko ali možno nasprotje interesov, se mora temu izogniti na enega od naslednjih načinov:

- tako, da se v celoti izloči iz obravnave in odločanja oziroma opravljanja delovnih nalog v povezavi s konkretnim primerom in o tem nemudoma obvesti predstojnika (in v primeru kolektivnega organa odločanja tudi ostale člane); ali
- tako, da začasno prekine z delom na zadevi in o nasprotju interesov nemudoma obvesti predstojnika (če tega nima, pa komisijo), ki oceni, ali je nasprotje interesov podano ali ne oziroma ali bi videz nasprotja interesov v konkretnem primeru lahko v taki meri ogrozil integriteto in zakonitost izvajanja javne funkcije oziroma službe, da je potrebna izločitev uradne osebe.

Uradna oseba, ki se sama ne izloči oziroma ki svojega predstojnika (ali komisije) ne obvesti takoj o nasprotju interesov oziroma možnosti, da bi do njega lahko prišlo, je odgovorna za prekršek po 10. alineji prvega odstavka 77. člena ZIntPK.

C. METODOLOGIJA IN POSTOPEK UGOTAVLJANJA KRŠITEV

Komisija je dne 28.3.2013 sprejela Smernice za obravnavo zadev s področja nasprotja interesov št. 06269-2/2013/1 z namenom poenotenja vodenja postopkov in obravnave zadev s področja ugotavljanja nasprotja interesov in vodenja postopkov o prekrških. Navedene smernice so tudi podlaga za pripravo in sprejem obdobjnih poročil o izvedenih postopkih na področju nasprotja interesov. Komisija vodi postopke ugotavljanja nasprotja interesov na podlagi prijave ali po lastni pobudi.

V okviru obravnave se pridobijo vsi potrebni podatki za oceno, ali so v konkretnem primeru izpolnjeni elementi definicije nasprotja interesov iz 12. in 13. točke 4. člena ZIntPK. Ugotovitve v zvezi s tem se pripravijo za obravnavo

² Družinski člani uradne osebe so po določbi 7. točke 4. člena ZIntPK njen zakonec, otroci, posvojenci, starši, posvojitelji, bratje in sestre (ne glede na to, ali živijo v skupnem gospodinjstvu z uradno osebo) ter osebe, ki z uradno osebo živijo v skupnem gospodinjstvu ali v zunajzakonski skupnosti.

na seji senata komisije. Šteje se, da je do prve obravnave na seji senata zadeva v fazi predhodnega preizkusa. Ugotovitve z zavzetim stališčem glede obstoja nasprotja interesov ali suma tega nasprotja se praviloma ne pošiljajo v izjasnitev obravnavanim osebam (posledično se tudi ne objavijo na spletnih straneh KPK), ampak so podlaga za presojo o uvedbi prekrškovnega postopka. Navedene ugotovitve še ne pomenijo uvedenega postopka ugotavljanja dejanskega obstoja nasprotja interesov in posledic tega nasprotja skladno z 39. členom ZIntPK.

Kadar gre za primer, v katerem bi bilo glede na dejansko stanje primerno, da se ugotovitve komisije javno objavijo iz preventivnih, edukativnih in podobnih razlogov, se pripravi osnutek ugotovitev in se po sprejemu na seji senata pošlje v izjasnitev obravnavani osebi oziroma osebam. Nosilec zadeve, ki meni, da gre za takšen primer, se o tem predhodno posvetuje s senatom komisije (pisno po elektronski pošti ali na seji senata pod točko razno). Senat komisije lahko tudi samostojno odredi, da se pripravi osnutek ugotovitev in pošlje v izjasnitev obravnavni osebi oziroma osebam.

Šteje se, da je z odločitvijo o pripravi osnutka ugotovitev oziroma o pošiljanju ugotovitev v izjasnitev (gl. prejšnji odstavek) uveden postopek ugotavljanja dejanskega obstoja nasprotja interesov in posledic tega nasprotja iz 39. člena ZIntPK. V tem primeru se po zaključenem postopku izvedejo tudi ukrepi, predvideni v 2. odstavku 39. člena ZIntPK. Načrti preiskav se v zadevah s področja nasprotja interesov ne pripravljajo.

Prekrškovne postopke v zadevah nasprotja interesov vodijo pooblaščené uradne osebe za vodenje prekrškovnih postopkov.

D. STATISTIČNI PODATKI IZVEDENIH POSTOPKOV

(i) Skupno število vseh obravnavnih primerov in kršitev

Kot obravnavane zadeve se za potrebe tega obdobjnega poročila štejejo zadeve, obravnavane na seji senata komisije ali zadeve, katerih obravnava je zaključena z uradnim zaznamkom o zavrnitvi ali zavrženju (in odstopom) izven seje senata komisije. Te zadeve v evidenci SPIS niso nujno evidentirane kot rešene zadeve, saj je nadaljnji postopek odvisen od okoliščin posameznega primera - komisija bodisi čaka na povratne informacije oseb ali organov v zvezi z izvedenimi ukrepi, odpravljanjem tveganj ali na povratne informacije drugih pristojnih organov, ki so jim bile zadeve odstopljene.

Komisija je v obdobju od meseca oktobra do konca decembra 2018 evidentirala 18 novih zadev s področja nasprotja interesov, od katerih ni bilo nobene odprte na lastno pobudo, pač pa na podlagi prejetih prijav (bodisi znanih oziroma anonimnih prijaviteljev).

(ii) Zadeve obravnavane na seji senata

Ena zadeva je bila obravnavana na seji senata komisije, pri čemer je bilo obravnavanih skupno kar 5 različnih uradnih oseb in 7 različnih ravnanj (ena uradna oseba je bila lahko obravnavana zaradi več kršitev pri različnih ravnanjih). Pri 7 ravnanjih uradnih oseb kršitev ni bilo moč utemeljiti, pri 3 ravnanjih pa je od seznanitve z domnevnimi okoliščinami nasprotja interesov preteklo že več kot dve leti od opravljenih uradnih dejanj. V nadaljevanju podajamo opis ravnanj oziroma situacij obravnavanih na sejah senata v obravnavanem tromesečju:

– Zadeva:

- Ena uradna oseba (občinski svetniki) se s tem, ko je na seji komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja in na seji občinskega sveta sodeloval pri glasovanju o imenovanju člana nadzornega odbora (osebe, s katero naj bi ime osebne stike), ni znašel v okoliščinah, ki pomenijo nasprotje interesov, s čimer ni prišlo do kršitve določb ZIntPK o dolžnem izogibanju nasprotju interesov.
- Uradni osebi (člana nadzornega odbora) se glede sodelovanja pri nadzoru subjektov, s katerimi sta poslovno povezana, nista znašla v okoliščinah, ki pomenijo nasprotje interesov, s čimer ni prišlo do kršitve določb ZIntPK o dolžnem izogibanju nasprotju interesov.

- Za tri uradne osebe (občinski svetniki), ki naj bi glasovale o same sebi v letu 2014, komisija ne more uvesti postopka ugotavljanja dejanskega obstoja interesov in njegovih posledic, saj je od seznanitev z domnevnimi okoliščinami nasprotja interesov v letu 2018 pri njihovem sodelovanju o glasovanju o samih sebi v letu 2014 minilo že več kot dve leti (zastaranje).

(iii) Zadeve obravnavane izven seje senata

Izven seje senata je bilo obravnavanih 10 zadev, pri čemer je 9 primerih prišlo do zavrnitev, saj: iz prijav niso izhajali resni sumi kršitev določb ZIntPK o dolžnem izogibanju nasprotju interesov (9 primerov). V enem primeru se je anonimna prijava zavrgla.

V obravnavanem obdobju je komisija, zaradi nepristojnosti obravnave zadev, odstopila v nadaljnje reševanje drugim organom 2 zadevi. Skupno sta bila napravljena 2 odstopa, in sicer naslednjim organom: inšpekcijske službe (2).

(iv) Skupno število uvedenih prekrškovnih postopkov

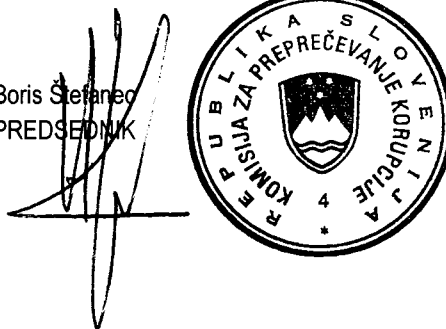
V obdobju med oktobrom in decembrom 2018 sta bila uvedena 2 nova prekrškovna postopkov, zaključenih pa 12 prekrškovnih postopkov. Pooblaščené uradne osebe prekrškovnega organa komisije so izdale 11 odločb, in sicer v enem primeru z izrečeno denarno sankcijo (enotno globo v višini 400 EUR) in v desetih primerih pa z opominom. Izrečeno je bilo tudi eno opozorilo.

(v) Skupno število pravnih mnenj s področja dolžnega izogibanja nasprotju interesov

V obdobju od oktobra do decembra 2018 je komisija izdelala 45 pravnih mnenj na podlagi prejetih vprašanj zainteresiranih posameznikov in organov oziroma organizacij.

Senat Komisije za preprečevanje korupcije v sestavi Boris Štefanec (predsednik), dr. Igor Lamberger (namestnik predsednika) in mag. Uroš Novak (namestnik predsednika) je na 5. seji dne 31. 1. 2019 soglasno potrdil to obdobjno poročilo.

Boris Štefanec
PREDSEDNIK

Vložiti:

- zbirka dok. gradiva.